

NAROČNINA:	
Združene države:	\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:	\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkovka izdaja \$10.00 na leto	
SUBSCRIPTION RATES:	
United States:	\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:	\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.	

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 135 Monday, Sept. 18, 1978

Department za vzgojo in pouk

V stari habsburški monarhiji so imeli v osrednji vladni na Dunaju posebno važno ministrstvo za uk in bogočastje (nemško: Ministerium fuer Kultus und Unterricht). V tem ministrstvu je bilo osredotočeno vse, kar je bilo v zvezi z vzgojo in izobrazbo človeka od otroškega vrtca do visokih in najvišjih šol. Od tod so se dajale okvirne smernice za kar moč sistematično in preizkušeno izobrazbo učnega osebja od otroške vrtnarice, prek ljudskošolskega učitelja do univerzitetnega profesorja; ministrstvo je skrbelo za uveljavljanje in izvajanje osrednjih šolskih in učnih določb, s katerimi je parlament zakonito uravnaval v temeljnih principih razvoj in napredek šolstva in izobrazbe sploh. Ni bilo pretiranega centralizma, posamezne dežele in kronovine so imele dovolj odprtih možnosti za najprimernejšo krajevno prilagoditev enotnim, okvirnim smernicam učnega ministrstva, in dežele so dale staršem priliko, da se aktivno udeležujejo pri krajevnih ustanovah za vzgojo in izobrazbo mladine.

Nekaj jih je še med nami, vendar so zelo redki, ki so sami okusili sadove avstrijskega učnega sistema in so žive priče, da oni sistem ni bil najslabši. Ravno nasprotno: vse od dobe cesarice Marije Terezije dalje, ko se je pod vodstvom slavnega pedagoga Jana Komenskega izvajala preosnova celotnega šolstva, se je izobrazba in vzgoja ljudstva razvijala v enega najboljših učnih sistemov v Evropi, da ne govorimo na vsem svetu. Splošni, a enotni predpisi o učnih predmetih (curriculum) za posamezne vrste učnih ustanov, o učiteljskih, o redovanju in prestopu v višji razred, o šolski disciplini, o uradno odobrenih šolskih knjigah in še marsičem drugem, ti predpisi so bili jasni in dovolj strogi, vendar gibljivi pod posebnimi pogoji. Učno osebje je imelo zagotovljeno dovolj sigurno stalnost in ni bilo podvrženo raznim muham krajevnih činiteljev, dokler je vestno izpolnjevalo svojo težko nalogo.

Tako je bilo nekdanj v stari habsburški monarhiji. Nien sistem se je uveljavil tudi v drugih evropskih državah in se je, s potrebnimi priredbami za sodobni način pouka in vzgoje, ohranil do današnjega dne. Pravijo, da ni slab.

V Ameriki je vse to čisto drugače, kakor je tudi marsikaj drugega, nekaj morda samo zato, da je "drugače". Tukaj so šolski sistem, vzgojna in učna procedura razbiti in razcefrani do nemogočnosti. Vsaka država in celo vsak šolski okoliš določa svoj sistem, izbira po svoji volji šolske knjige in druga učila, razbija pouk v vrto- glavno obilico raznih kurzov in tečajev. O tem sem pred kratkim na tem mestu že pisal dokaj podrobno in ne bom ponavljal. Kdor je ono bral, se bo spomnil. Tamkaj sem tudi zapisal, da je "pobuda za ustanovitev samostojnega tajništva za vzgojo in izobrazbo v zvezni vladi korak v pravo smer". (AD, št. 76, 19. maja 1978.)

Če pomislimo, kakšen ogromen obseg zavzema ameriško šolstvo, bomo lahko spoznali, kako je do gotovih mej zarisana enotna linija in smer celotne vzgoje, ki jo uravnava neka osrednja ustanova, pravzaprav neobhodno potrebna. Ameriške šole, od osnovnih do najvišjih, obiskujejo letno povprečno 44 milijonov učencev v 2 milijona učnih sob z več kot 2 milijoni učiteljev. Kar nesebno pade v oči, je dejstvo, da je ta obsežni aparat razdeljen v več kot 16.000 šolskih okrajev, od katerih vsak ima pri celotnem učnem procesu takorekoč neomejeno in zadnjo besedo v vsakem oziru (glede učitelstva, knjig in drugih učnih pripomočkov, raznih kurzov, učnih predmetov itd.). Od časov, ko so imele šole po en učni prostor in so učenci v lesenem vedru nosili vodo v sobo in jo pili z bakrenim korcem, se je do današnjega dne marsikaj temeljito spremenilo. Takrat v preteklosti je bilo kaj enostavno v vsakem šolskem okolišu samostojno voditi šolsko "politiko", in zahtevati, da mora biti krajevni šolski odbor edini odločujoči dejavnik in se mu nima nihče vtikati v njegov nosel.

In iz tistih časov izvira prepričanje in skoraj verovanje ameriškega človeka, da naj bo šola tako dosledno ločena od zvezne uprave, kakor je ločena cerkev od države. Tako verovanje se je preneslo v naš čas, ameriško šolstvo pa je to spravilo v krizo, ki dela staršem in vzgojiteljem sive lase. Na vse mogoče načine eksperimentirajo, pa nikamor ne pridejo. Stvar je postala tako resna, da je vprašanje šolstva vzela v pretes celo vodilna televizijska postaja CBS in v 3-urni analizi položaja skušala najti zadovoljive odgovore. Pa je žal našla le take na površju, v osončju jedro problema se ni spustila.

Končno se je zadnji čas zdrnil tudi Kongres v Washingtonu iz svoje brezbrzičnosti glede vzgoje celotnega naroda. Ko to pišem, je bilo dano v javnost, da tam razpravljajo o ustanovitvi posebnega zveznega tajništva za vzgojo in pouk (education), da v njem združijo uravna-

vanje vsega šolstva v federaciji, s čimer bo odpadlo tudi pri osrednji vladi škodljivo drobljenje šolstva v razna tajništva, kakor npr. na notranje, ki vodi šolstvo za Indijance, poljedelsko, ki skrbi za šolarske malice, obrambno, ki urejuje šolstvo za otroke Amerikancev, službujočih na tujem.

Poročajo, da je pododbor v Predstavniskem domu, kateremu je odmerjena menda skrb za vzgojo naroda, že izglasoval s 8 proti 3 predlog za ustanovitev posebnega tajništva za vzgojo, tudi v Senatu se ukvarjajo s tem problemom. Morda bo načrt končno le uspel, kljub velikemu odporu krajevnih in državnih činiteljev, ki sedaj suvereno pašujejo nad šolami in poukom. In morda se bo uresnil izrek senatorja R. Ribicoffa, demokrata iz Connecticuta, ki je dejal: "Samo povečano federalno prvenstvo v vzgoji je sposobno povečati zaupanje ameriškega ljudstva v naš vzgojni sistem."

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Rev. Jože Božnar učencem Slovenske šole pri sv. maši ob začetku šolskega leta

Cleveland, Ohio. — Dragi učenci slovenske šole, učitelji in starši! Na začetku šolskega leta smo. Veliko različnih začetkov smo že videli ta zadnji teden. Vsi otroci so pričeli angleško šolo. Nekateri so prvič prestopili šolski prag v otroški vrtci, drugi so prvič prišli v šolo v prvi razred in tako dalje. Prav tako je tudi v sobotni slovenski šoli pri Sv. Vidu. Za nekatere je danes prvi dan v slovenski šoli, kar nas vse veseli in spodbuja, za mnoge je pa današnji dan nadaljevanje tihga prizadevanja in vztrajanja prejšnjih let.

Tiho prizadevanje in vztrajanje v glavnem pove, kaj je slovenska šola in nje nameni. To dvoje, prizadevanje in vztrajanje nam pove, da imajo starši in učitelji veliko ljubezen do slovenske besede, slovenske pesmi in slovenskih izročil in ker vidijo v teh vrednotah velik zaklad, hočejo da tudi njihovi otroci spoznajo in si prisvojijo te velike vrednote. Da se to uresniči pa je potrebno veliko napora in vztrajnosti od strani staršev, da navdušijo svoje otroke za nekaj, kar otrok še ne zna pravilno ceniti in pa da zagotovijo šoli gromotna sredstva, brez katerih se ne more izvesti noben dober načrt. Učitelji tudi prihajajo v šolo soboto za soboto, in na dolge mesečne sestanke iz idealiz-

ma, ker hočejo izboljšati učno snov za posamezne razrede in si izmenjati različne skušnje, ki si jih pridobijo pri poučevanju slovenskih otrok. Dragi učenci slovenske šole! Glejte, kako vas imajo radi vaši starši in učitelji in mnogi drugi, za katere niti ne veste, ki zvesto pomagajo slovenski šoli. In kaj hočemo od vas? Nič drugega ne pričakujemo od vas, samo da skušate biti dobri učenci, t.j. da redno vsako soboto prihajate k pouku, da sodelujete z drugimi učenci in da vršite šolske naloge, ki vam jih dajejo vaši učitelji. Prepričan sem, da boste tudi vse to vršili v tem novem šolskem letu.

Prosimo Boga pri tej sveti maši, da nam pošlje svetega Duha, kot ga je poslal v pomoč apostolom na prvi binkoštni praznik, da bomo pravilno znali ceniti dar slovenskega jezika, s katerim častimo Boga in s katerim smo povezani z vsemi Slovenci po svetu. Prosimo ga, da naj nam pomaga vztrajati v delu, ki ga že toliko let vršijo dobri ljudje, starši, učitelji in podporniki slovenske šole pri Sv. Vidu. Če bo vsak izmed nas do prinesel svoj delež in če Bog blagoslovi naše napore, potem smemo upati tudi na uspešno šolsko leto slovenske šole pri Sv. Vidu.

V Toronto in Midland

CLEVELAND, O. — Kar hitro smo se odločili, čeprav je bilo prej nekaj v načrtu. Nismo bili iz Clevelanda prvi in tudi drugi so se pred nami vrnili v Cleveland, vseeno pa smo bili mi nekaka delegacija, saj nas je bilo na isti poti kar enajst. Izginili smo iz Clevelanda v soboto zjutraj in se popoldne ob dveh že znašli v Torontu pri g. Otmarju Mauserju, bratu našega priljubljenega, prezdodaj umrlega pisatelja Karla, ki ga kar tako hitro ne bomo pozabili, knjige in pesnice pa nikoli, dokler bo tekla slovenska beseda. G. Otmar nas je že pričakoval in njegova žena nas je lepo postregla, da smo kar dobre volje postali.

Zvečer smo se zbrali na občnem zboru Zveze slovenskih protikomunističnih borcev in zastopali naše člane društva Clevelanda in Gilberta. Vršil se je v Slovenskem domu na Peper Ave. Poudarili smo zvestobo našim starim načelom, da je komunizem največja nesreča za ves sedanji svet, še bolj pa za slovenski narod, ki je pod njegovo tiranijo prišel zaradi izdajstva tistih, katerih zavezniki smo se smatrali, pa smo jim le služili za plačljiv drobiž. Poudarili smo odločno voljo ostati glasniki in priče pomenu svetovni svetu, da je njegova rešitev le v tem, če bo komunizem zavrnil z odločno voljo in se mu postavil po robu v želji ohraniti svoje svobodnjaško življenje in

tega braniti, če treba, tudi z žrtvami. Vzor je naš slovenski narod, ki je toliko življenj žrtvoval za svobodo, posebno še, ko je vojna bila že končana — z 11.000 slovenskih domobrancev, ki so bili zverinski pomorjeni. Mi, njihovi soborci, se jih s ponosom spominjamo v želji, da bi nihče izmed nas v življenju ne klonil, ampak ostal zvest načelom, zaradi katerih smo mi zapustili svojo rodno domovino in se kot svarišli zglede razkropili po širnem svetu. Bilo je to lepo in koristno zborovanje.

Prenočevali smo in uživali gostoljubje pri naših starih znancih, ki so nas drugi dan, v nedeljo, lepo pripeljali v Midland, kjer so svoja življenja darovali jezuitski duhovniki-misionarji, ki so takratnim divjim, prebivalcem hoteli približati izboljšanje njihovih življenjskih pogojev v telesnem in duhovnem oziru. Med potjo so nas strašili črni oblaki, ki niso nič kaj napovedovali lepo romarsko pot. Ko smo prišli na kraj sam, je pričelo deževati in je bil videz, da bo kar precej časa tako ostalo.

Ko je nastopila ura za začetek programa, se je vreme pričelo boljšati in vse se je vršilo po načrtu, razen da so se pevci dežja zbal. Tako je pela vsa skupina navzočih. "Kraljevo znamenje križ stoji", kar je segalo še bolj do srca. Res sem bil nekoliko presenečen, ker sem imel po sli-

kah vtis, da je spominski križ precej višji, kot pa je v resnici. Je pač vse na lepi vzpetini in tako slike nekoliko drugačno podoba izražajo.

Križ je postavljen na velik kamen in trdno pritrjen proti vsem vremenskim nevarnostim. Okrog križa je v krogu s precejšnjimi kamni ograjen okrogli prostor, ki naj bi predstavljal Slovenijo. Sem in tja v tem krogu so kamni, na katerih so spominski napis najboljših bolečih krajev za Slovence: Turjak, Jendol, škofja Loka, Teharje, Kočevski Rog in še prav posebej kamen za neznane grobove. Ta slednji ni nič oskrbovan in na njegovem prostoru raste trava, kakor v divji naravi. Tam ob strani stoje še breze v spomin na trpljenje našega Prekmurja.

Spominsko svečanost je otvoril Otmar Mauser s pozdravom vseh navzočih, ki jih je bilo res lepo število. Nato sta pred križ položila skupno venec predsednika krajevnih organizacij DSPB Ciril Preželj in Tabora Lojze Gabrič. (Nehote mi je prišla misel, čemu ne bi bilo kaj takega tudi na Providence Hts., ali na Orlovem vrhu?)

Lepo je recital g. Ponikvar: Spev rodni zemlji. Ne predolgo, pa je nato je povzel vrednost žrtve-domobrancev v svojem govoru dr. Pepelnjak. Na samem kraju je bila slovesnost zaključena in vsi navzoči so se podali na prostor nad cerkvijo, kjer so se pridružili g. Jozetu Babiču, ki je vodil res pristržno križev pot in sicer daljšo obliko. Padlo mu je v uho, da je veliko moških z Babičem glasno molilo in to brez knjižic!

Po križevem potu je bil kratak odmor za kosilo. Ob pol dveh je bila posebna slovenska romarska maša. Glavni somaševalec je bil g. Janez Sraka, somaševala pa sta g. Janez Kopač od Marije s čudodelno svetinjo, ki je tudi pridigal, in Jože Časl od Marije Pomagaj iz Toronta. G. Kopač je v svoji pridigi lepo objasn timer namen našega romanja.

Kanadski misijonarji so dali svoje življenje za vero in želeli takratnim ljudem prinesiti veselje oznanilo tudi za dostojnejše življenje in prav je, da so Slovenci na tem kraju postavili spomenik žrtvam domobrancev, ki so prav tako hoteli rodni zemlji ohraniti vero in tudi življenje v svobodi. Kakor so kanadski mučenci prišli do svoje časti, tako lahko pričakujemo čas, ko bodo tudi te žrtve poplačane, saj so v smrt šli za molitvijo na ustnicah, mi pa smo seme izkrvavelega naroda. Cerkev je bila povsem polna naših ljudi in so morali obhajati štirje duhovniki, cerkev ni najmanjša!

Po maši smo se pozdravljali stari znanci, ko nam je dana tako redka prilika za srečanje, vse prevelike so razdalje, ki nas ločujejo in tako so taka svidenja res pravo doživetje, pri katerih odpadejo vse malenkosti dnevnih misljenj: bili smo skupno borci in potem v trpljenju ter tako ostajamo prijatelji, kjerkoli se srečavamo.

Midland je lepa božja pot, ker tu imajo tudi Poljaki in Litvanci za sebe odločene prostore, na katerih se zbirajo, da ohranjajo spomine na bridke pretekle čase ter zrejo z upanjem na bodočnost, ko bodo tudi oni mogli stopiti na zemljo svojih očetov, ko bo odstranjena prevladujoča pošast današnjih časov.

Pozno popoldne smo se odpelali iz Midlanda in smo med potjo malo molili, peli in se razgovarjali, nikomur ni prišlo na misel, da bi dremali ali celo spal. Tja in nazaj smo skupno prevozili 781 milj. Vsi zadovoljni smo se okrog polnoči porazgubili po svojih domovih v Clevelandu.

J. O-k.

Veliko gozdov

V ZDA je okoli 200 milijonov akrov gozda v zvezni lasti.

Slovensko v Leadvillu še ni umrlo

LAKEWOOD, COLO. — Naj mi bo dovoljeno, da kot Slovenka druge generacije in vnukinja imigrantov iz konca preteklega stoletja, rodom iz mesta Leadville, Colorado, odgovorim na članek dr. Zdravka Kalana (Potih slovenske preteklosti, 8-17-78).

Žal mi je, da je pisec članka odšel iz mojega domačega kraja s tako negativnimi vtisi o Slovencih.

Kakor se to dogaja med drugimi narodnostnimi skupinami, tako tudi slovenska kultura ni tako izrazita v svojem občestvu, kakor je to bilo za časa naših starih staršev, ko so se bili v najlepših letih in ko so naši starši začeli doraščati. Vsekakor je napačno trditi, da ni več vidne slovenske zavesti v mestu Leadville.

Slovenske cerkvene pesmi še pojo pri naših skozi leto v farni cerkvi sv. Jožefa. Fara ima še blagoslovitev velikonočnih jčil in vstajensko procesijo. Za farni diamantni jubilej leta 1974 so se otroci naučili dve pesmi, kateri so peli pri jubilejni maši v slovenskem jeziku. Kresovanje na predvečer godu sv. Janeza Krstnika se je razvilo iz slovenske tradicije v slavje celotnega prebivalstva. Več ljudi je naročilo učenik slovenskega jezika, da bi se naučili jezika svojih prednikov.

Ne nameravam trditi, da je vsaka stvar v najodličnejšem stanju med Slovenci v mestu Leadvillu ali kje drugje. Problemi obstojajo tako med Slovenci kakor med drugimi narodnostmi po širni Ameriki, naj jih omenim samo nekaj.

I.

Pri vseh imigrantih, ko so prišli v Ameriko, je bila njihova prva skrb za uspeh, delo, da se bi mogli preživljati. Imeli so le osnovno izobrazbo. Da bi si mogli izboljšati možnost preživljanja, so morali postati to, kar je družba označevala za "dobre Amerikance". Za mnoge je pomenilo postati dober Amerikane, da se otrese načina življenja stare domovine in da se oprime navad novega sveta. Morali so obvladati predsojke in mržnjo Amerikancev, ki so se žele uveljaviti. Seveda vse njihove navade niso zginitle čez noč. Mnogi iz generacije mojih staršev so doraščali govoreč slovensko in angleško. Dandanes večini originalnih imigrantov ni več. Prva generacija tukaj rojenih otrok priseljencev je opuščala uporabo jezika svojih staršev, ker pač ni bilo potrebno govoriti slovensko. Ostale so v njihovih ušesih slovenske melodije, prirojene za polke, ni pa bilo veliko tistih, ki bi se naučili čudovito lepih pesmi svojih staršev. Tako so postopoma postali "Amerikanci".

Med svojimi sovrstniki in sovrstnicami sem se samo jaz naučila slovenskega jezika. To je pač bila sreča, ker sem veliko časa prebila skupaj s svojo staro materjo, imigrantko, deino pa za to, ker sem gojila močno željo, da se naučim jezika, katerega je ona govorila, in pesmi, katere je ona pelala. Ljudem se je zdelo nekaj nenavadnega, da sem se oliko zanimala za slovensko kulturo. Starejši ljudje so bili veseli tega; generacija mojih staršev je imela glede tega mešane občutke; od občudovanja pa tja do mržnje in nevoščljivosti mojih sovrstnikov, češ, kaj ji bo to koristilo, četudi so sami znali nekaj slovenskih besed, zavedajoč se, da bodo še tisto kmalu pozabili in bodo samo Amerikanci.

Sedaj mnogi od te druge generacije dobrih Amerikancev uvidevajo, kako dragoceno je kultura njihovih prednikov in jo skušajo ohraniti. Nekateri so me celo prosili, da bi poučevala slovenski v mestu Leadville. Sedaj tega ne morem storiti, sem predač v stran, ni pa izključeno, da bi ne bilo kaj takega v bodočnosti mogoče.

II.

Zdi se mi, da je največji in

najbolj razdalni problem med narodnostni skupinami kosanje in nevoščljivost. Ne mislim tukaj na strankarstvo, ki obstoja med skupinami z različnim svetovnim nazorom na področju vere in politike. Mislim na mržnjo in nevoščljivost, katere je naprjena proti tistim, ki bi radi pospeševali napredek v skupnosti in bi lahko imeli vodilno vlogo med ljudmi. Poznam take, ki so se uveljavili kot "voditelji" v društvu, fari in ki vse storijo, da držijo v stran tiste, ki bi mo goče vzbujali pozornost. Verjetno imajo občutek, da bi aktivno sodelovanje od zunaj škodovalo tej mali skupini in njihove mu prestižu. Ne uvidevajo pa, da s tem onemogočajo talentiranim ljudem aktivno sodelovanje v njihovi etnični skupini. Mnogo bolje bi bilo, da bi vsi vzajemno delali za skupen dobrobit. Prepričana sem, kdor bo to čital, se bo spomnil slučaja, kako so ovi-rali kulturno udejstvovanje sobnega človeka in mu niso pustili do razmaha, boječ se za svoj prestiž. To se je dogajalo meni in poznam tudi druge, ki so jih po nepotrebnem zapostavljali in žalili.

Seveda taki "v kot potisnjeni" bodo nadaljevali svoje kulturno delo neodvisno in neozirajoč se na nasprotovanje. Radi njihove vztrajnosti bo njihovo delo prosperovalo. Ko enkrat "voditelji" skupine niso več sposobni se udeleževati, bo njihova skupina začela hirati in bo končno pred razpadom, ker niso pravočasno pustili novih moči na svoje mesto. Neodvisni delavci pa bodo nadaljevali svoje delo.

Ako kdo vidi samega sebe v tem članku in da ga čevlji žulijo, naj zamenja ali spremeni čevlje. To bo dobro za njega in za skupnost. Ta mržnja in nevoščljivost se več ali manj da občutiti v Leadvillu in Denverju in prav tako tudi drugod, vendar rada tega bi slovenska aktivnost ne smela zastati.

III.

Tretji činitelj, ki zadeva slovensko kulturo posebno v malih naseljih je ta, da mladi ljudje odhajajo drugam za zaposlitvijo. Res je, da imajo Leadvillanci socialno razmeroma dobro urejeno življenje radi zaposlitve v rudniku. Na šolskem področju je malo mest na razpolago, prav tako tudi na drugih področjih. Tako je treba mesto zapustiti in si iskati zaposlitve drugod. To je bil tudi moj slučaj, ko sem leta 1963 iskala službo učiteljice glasbe. V Leadvillu mesta ni bilo na razpolago in sem dobila službo v predmestju Denverja. Tu sem se poročila in tudi stalno naselila. Mnogi moji sovrstniki so isto storili, četudi ljubijo Leadville. Kakor naši predniki tako smo šli tudi mi: "S trebuhom za kruhom."

Kljub vsem problemom, ki zadevajo naše ljudi in etnične skupine, se bomo obdržali. Je dovolj majhni, ki se zanimajo za kulturno dediščino naših prednikov in jo skušajo ohraniti. Naj bo dr. Kalan uverjen, da Slovencev v Leadvillu ne bo zima vzela zaradi njegovega pesimističnega gledanja.

Joann Birsa

IZ NAŠIH VRST

Edmonton, Alta. — Spoštovani! Z veseljem obnavljam naročnino na Ameriško Domovino. Rada jo prebiram, žalostno je le, da jo dobivam z veliko zamudo, včasih po dveh mesecih. Vas lepo pozdravljam in želim vse dobro!

Agnes Gantar

Orinda, Calif. — Spoštovani! Oprostite, da sem malo pozna z naročnino. Priložen je ček za eno leto in dar za tiskovni sklad. Ameriško Domovino rada berem in jo vedno težko pričakujem. Vam in vsem bralcem iskrene pozdrave!

Josephine Slanich

Moji zbori

(Nadaljevanje)

Dolgo je že od tega in ne spominjam se več, katere zborovske skladbe sem izbral, a obenem je bralce lahko prepričal, namreč o tem, da so bili izbrani komadi umetniško visoko vredni, pa tudi o tem, da smo zborovski program naštevali temeljito in ga izdelali do potankosti. To je bilo tembolj mogoče, ker so pevci hodili k vajam točno in so se potrudili s posebno vneto, da bi bilo vse lepo in prav. Vaj nismo imeli več v sobi med župnikovim in mežnarjevim stanovanjem, ampak v zakristiji stare cerkve tik za zvonikom. Tam smo se počutili kar čisto na svojem in smo ostali, dokler ni bil sezidan novi prosvetni dom in smo se preselili tja.

Za igralca na orgle sem izbral Matija Tomca, mladega, razboritega glasbenika, ki je bil nedavno dokončal glasbeno akademijo na Dunaju, nato pa prevzel del glasbenega pouka na škofijski gimnaziji v St. Vidu ter razbremenil našega skupnega učitelja, starega Hybaška. Rad se je odzval mojemu povabilu in objubil izvajati na novih orglah nekaj koncertnih orgelskih skladb ter spremljati pevce, kjer bo potrebno. Glede samostojnega nastopa solistov sem se drzno obrnil na dva tačas vodilna solista ljubljanske opere, altistinjo Franjo Golobovo in tenorista Franjo Gostiča. Oba sta moji želji ušla, izbrala je sakralne solistične literature svoje točke in se pripravila za nastop. Vse je bilo o pravem času nared; orgle so stale na svojem mestu in glavna skušnjava z udeležbo vseh sodelujočih je izpadla v splošno zadovoljstvo vseh.

Se bolj pa je uspel koncert sam, ki je ob polni cerkvi res pomenil umetniško visoko vreden dogodek v sicer cerkvenoglasbeno razgibani Ljubljani.

Sele odtlej ko je ob stari cerkvi sv. Krištofa za Bežigradom zrasla nova sv. Cirila in Metoda, in ko so se na izrednem koru ob glavnem oltarju zapele orgle, se je cerkvena glasba in petje začelo prav in uspešno razvijati. Vnema za lepoto hiše božje v vsakem oziru se je poznala povsod, posebno pa še pri petju. Ne mislim pri tem samo na zbor, ki se je pomnožil in na novem koru močno razmahnil, ampak tudi na izredni razmah ljudskega petja, ki sva ga oba s p. Kazimirjem na vso moč podpirala in razvijala, sledeč močnemu zagonu te vrste bogocastja odličnim prizadevanjem kanonika dr. F. Kimoveca. Kdor bi bil hotel slišati pravo masovno češčenje Boga in zlasti Marije z ljudsko pesmijo, ki je prihajala naravnost iz srca vseh vernikov, tudi takih, ki sicer niso imeli smisla in ne daru za prepevanje, bi bil moral priti k šmarniškim pobožnostim v novi cerkvi in ob novih orglah za Bežigradom; usta bi se mu bila sama po sebi odprla v pesem. In srce tudi.

Glavna zasluga je šla brez dvoma župniku Zakrajšku, ki je z menoj vred goričar za lepoto in močnost cerkvene ljudske pesmi in dal šmarnicam tako močan poudarek ravno s to pesmijo. Vsak dan zvečer meseca maja sta bili obe cerkvi, stara in nova, do zadnjega kota polni človeških duš, ki so dan na dan črpale iz te pobožnosti novih moči za zmaganje življenjskih tegob. Ne morem prav popisati svojih občutkov, kadar sem sedel za igralnikom dragocenega instrumenta in bučanje človeških glasov spremljal ter ugotavljal, da so bile orgle v tem valovanju človeških src zmeraj prešibke, da bi bile ovile preproste melodije v blagolglasno harmonijo — dokler nisem odprl vseh registrov, da so donele v polno. Moja duša je bila zvrhana mogočne lepote.

Tej obliki množičnega človekovega bogocastja je v polni meri držalo ravnostje manifestiranje tega bogocastja v drugi

obliki, namreč v zborovskem izvajanju štiriglasne moderne slovenske cerkvene pesmi. Šele na novem koru se je mogel zbor popolnoma razviti, šele sedaj je bilo mogoče seči po sodobnih skladbah, od katerih večina je pisana za spremljavo z orglami, ki na poudarjenih mestih šele dajo pravo obsežnost zvoka, ki ga zbor sam ne more doseči. Toda samo na gotovih, redkih točkah skladb; sicer sem se pa kot organist vedno in trdno držal načela, naj prevladuje živ človeški glas v češčenju Boga pred mrtvo piščaljo.

Izbiral sem sodobne skladbe, seveda po svojem okusu, ki so "zvenele", se pravi bile sposobne prek ušesa priti do srca. Komponistovo iskanje modernih tehniških sredstev, zaradi modernosti sem zavračal, pa moram reči, da jih ni bilo veliko. Mojstri kot Premrl, Sattner, Kimovec, Tomc, Klemenčič, Jobst, Zeleznik in še vrsta manj znanih, med njimi zlasti Vodopivec in Mav, so pisali solidne, umetniško zelo vredne skladbe za cerkev in znali izražati močna čustva religioznega srca s preprostimi glasbenimi izrazi, ne da bi iskali modernistično šaro in kič. Recimo znana in mnogo prepevana Tomčeva Slovenska maša iz tistega časa je pevna, skoro v klasični obliki zgrajena, vendar sodobno občutena skladba, da omenim le to. Uporabljali smo jo zaradi njene učinkovitosti celo za slovesne pete maše, namesto latinskih maš, čeprav takrat to ni bilo v skladu z liturgičnimi predpisi, a bilo je v popolnem skladu s splošnim namenom cerkvene pesmi: povzdigovati duha k Bogu, in Ga častiti. Tudi jaz sem napisal tako mašo in jo dal objaviti škofijski glasbeni komisiji-takrat takih maš ni bilo mnogo — jo z zborom naučil, potem smo jo pa večkrat imeli na sporedu, ker jo je zbor rad imel, jaz pa tudi!

Govorec o zboru v farni cerkvi za Bežigradom naj omenim, da pevec za svoje sodelovanje na koru nedeljo za nedeljo, in za prihajanje k skušnjam po dvakrat na teden, niso prejemali nikake odškodnine, kot jo večidel tudi pri drugih farah niso. Vendar je bil župnik toliko uviden, da je pevcem vsako leto privoščil enodneven izlet na stroške fare v kraj, ki si ga je priznanje njihove požrtvovalnosti kot kaj drugega. Seveda sem imel pri izbiri izletne točke tudi jaz svojo besedo. In tako je prišlo, da nismo vsako leto letali kam na Gorenjsko, recimo na Bled ali v Bohinj, ampak smo se ozrli tudi na Dolenjsko. Enkrat smo šli gledat zanimivo podzemno jamo (Županovo) na Taboru ob Sv. Juriju pri Grosupljem, se potem vsedli okrog velike mize v lokalni gostilni in se skupno veselili izbornega kosila, ki je bilo vnaprej naročeno, ter se zadovoljni vrnili domov.

Nekega poletja smo se odpravili nič manj kot na Kum, najvišji hrib 'tam dole na Lepem Dolenjskem', a večina pevcev je prišla samo do farne vasi St. Jurij pod Kumom. Pot od železniške postaje do vrha Kuma je dolga in kar utrudljiva, in misliti je bilo treba na isto razdaljo za povratek. Le nekateri so se podali do cerkvice na vrhu hriba, a jaz nisem bil med njimi. Dobro pripravljena gostinja v restavraciji, vajeni turistov, nam je še posebno dobro teknila. Preden smo se ob povratku vkrcali na vlak, so nas pošteno noge bolele — a to je bilo zdravo!

(Dolje prihodnjice)

ZA SMEH

Natakar gostu: "Kakšno juho ste imeli?"

Gost: "Ne vem. Smrdela je po milu."

"Potem ste imeli paradižnikovo. Grahova smrdi po bencinu."

Imenik raznih društev

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Edward Pevec; predsednik Joseph Baskovic, podpreds. Joseph Hocevar; taj. Albin Orehek, 18144 Lake Sh. Blvd., tel. 481-1481; zapis. Frank Zupancic; blagajnik John Turek. Nadzorniki: John Hocevar, Joseph Hocevar, Dominik Stupica, vratar Frank A. Turek. Vodji atletike in mladinskih aktivnosti James V. Debevec in John Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zbora je vsak prvi torek v mesecu v konferencijski sobi v župnišči sv. Vida ob 7:30 zvečer. Mesecni ašesment se prične pobirati ob 7:00 pred sejo in 25. v mesecu ob 6. do 8. ure zvečer. V slučaju bolezni naj se bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karto.

DR. SV. LOVRENCIA ŠT. 63 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; predsednik Joseph Fortuna; podpred. Ray Habian, tajnik Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, 524-5201; zapisnikar Charles Virant, blagajnik Josip W. Kovach, nadzorniki: Joseph Fortuna in Charles Virant, James Weir. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnik za SND na 80. St.: J. W. Kovach in Ralph Godec. Zastopnik za SND Maple Hts.: J. W. Kovach. Zastopnik za atletiko in booster club: Joseph W. Kovach in Ralph Godec. Zdravniki: dr. Anthony J. Perko, Dr. Wm. Jeric, in dr. F. Jelcic. — Seje so vsak mesec po kolekti v SND na 80. cesti. — Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški ašesment 65c na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan jet dni ali več. Rojaki v Newburju, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 150 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; častna predsednica Josephine Mulh, predsednica Angela Winter; podpredsednica Helen Krofi; tajnica Josephine Winter, 3555 E. 80 St.; blagajničarka Laura Berdyck, zapisnikarica Agnes Zagar. Nadzornice: Theresa Zupancic, Helen Krofi in Alice Arko; zastopnici za SND na 80. St.: Frances Lindich in Alice Arko; za S.N.D. na Maple Heights: Anna Krescivic, lastopnici za Ohio KSKJ Boosters in mladinsko dejavnost: Josephine Winter in Alice Arko; za Federacijo Frances Lindich in Josephine Winter. Zdravnik dr. Perko. — Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v SND na 30. cesti.

DRUŠTVO SV. MARIJE

MAGDALENE, ŠT. 162 KSKJ Sprejema članstvo od 16. do 60. leta. Nudi najnoveše smrtniške certificate od \$1,000 do \$15,000; V mladinski oddelek se sprejema otroke od rojstva pa do 15. leta. — Odbor je letos sledeč: Duh. vodja Rev. Edward Pevec, preds. Frances Nemanich, podpreds. Toni Turek, tajnica Mary Hocevar, 21241 Miller Ave. tel. 481-0728; blagajničarka Mary Ann Mott; zapisnikarica Frances Novak. Nadzornice: Frances Macerol, Anna Godlar, in Dolores Krause. Rediteljica Jennie Fenc. Zastop. za ženske in mladinske aktivnosti Frances Nemanich, Zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo: Marjanca Kuhar, Antonia Turek, Frances Nemanich, Anna Godlar. — Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. — Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu popoldne ob 1:30 v društveni sobi Auditorija sv. Vida. Ašesment se pobira vsakega 25. v mesecu od 5:30 do 7. ure v družabni sobi auditorija sv. Vida.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 169 KSKJ

Častni duhovni vodja Rev. Matt Jager. Duhovni vodja Rev. Victor Tomc. Predsednik Eugene Kogovsek. Podpredsednik: Anthony Tolar. Fin. taj. Frank Znidar, 15606 Holmes Ave., tel. 761-6362. Pomožna tajnica Daniella Znidar. Bol. taj. Mary Korosec 761-1642. Blagajnik Louis Jarem. Zapisnikarica Mary Okicki. Nadzorniki: Joseph Ferra, Mary Wolf, Antonia Lamovec. Vratar: Frank Supanick. Zdravniki: Dr. Max Rak, Dr. Adolph Znidarsic, Dr. Anthony Spech. Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 8:00 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Ašesment se pobira pred sejo, od 7:30 do 8:00 ure ter 25. v mesecu v Slov. domu na Holmes, od 6. do 7:30 ure zvečer, če pade 25. dan na soboto ali nedeljo, bomo od sedaj naprej pobirali ašesment v petek pred sejo ob navadnemu času. Društvo sprejema člane od rojstva do 50 leta brez zdravniške preiskave ter od nasle do 60. leta za zavarovalnino od \$1,000 in \$2,00 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA

JEZUSOVEGA ŠT. 172 KSKJ

Duhovni vodja: Rev. Jozef Božnar; preds. Theresa Lach, podpreds. Marjan Mauser, tajnica Ludmila Glavan, 13307 Puritas Ave., tel. 941-0014, blagajnik Joseph Me-

laher, zapisnikar Bogomir Glavan, nadzorniki: Joe Lach, Draga Gostič, Angela Bolha, zdravniki vsi slovenski in družinski.

Seje so vsako tretjo sredo v jan., marcu, maju, jul., sept. in nov. v SND na W. 130 St. in vsako tretjo sredo v febr., apr., jun., avg., okt. in dec. v Baragovem domu na St. Clair Ave. ob 7. zvečer. Pobiranje ašesmenta pol ure preje.

Društvo sprejema člane od rojstva pa do 60. leta. Imamo najmodernejše certificate življenjske zavarovalnice plačljive 20 let v slučaju nesreče dvojna zavarovalnina, in slučaju onemoglosti, ki oprošča člana plačevanja posmrtniškega ašesmenta — pri vsem tem je član upravičen do vseh ugodnosti pri društvu in Jednoti.

DRUŠTVO SV. KRISTINE

ŠT. 219 KSKJ Duhovni vodja: Rev. J. Celensnik; predsednik Henry Prijatelj, podpreds. Frances Prijatelj; tajnik: Anthony Cek, 506 Trebisky Rd., Richmond Heights, 44143, tel. 481-0992; blagajničarka Josephine Jevce, zapisnikarica Deborah J. Cek, nadzorniki: Frank Drobnič, Helen Troha, Frances Prijatelj. Zastopnika za Federacijo: Anna Debeljak in Josephine Jevce. Zdravniki vsi slovenski.

— Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

IMENIK DRUŠTVA

KRISTUS KRALJ ŠT. 226 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Jože Božnar; Predsednica — Angela Lube. Podpredsednica — Mary Noggy. Tajnik Frank Šega, 2918 Emerald Lakes Blvd., Willoughby Hills, OH 44092 — 944-0020. Blagajničarka Jean Gercar, 35001 Lake Shore Blvd. Tel. 946-6219. Zapisnikarica Mary Šemen. Tajnik bolniške podpore Frank Šega. Nadzorni odbor: Ivan Rigler, Lillian Hlabse in Eva Verderber. Zastopnik za klub v SND in delniških sej Angela Lube.

Za zdravniški pregled vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2h popoldne v SND na 6409 St. Clair Ave., staro poslopje soba št. 1.

Pobiranje ašesment je pol ure pred in po sejah vsako drugo nedeljo v mesecu in pa 4-krat na leto na 25-tega v mesecu od 6. do 7.30 zv. in sicer sledeče mesece: Januaria, Aprila, Julija in Oktobra in to v SND 6409 St. Clair Ave. spodnja dvorana vhod spredaj. V slučaju, da pade 25ti v mesecu na soboto se pobira en dan prej. Ako pa pade 25ti na nedeljo se pobira en dan pozneje. Društvo sprejema nove člane od rojstva pa do 60tega leta starosti. Nudimo vam mnogovrstno zavarovanje in to po najbolj ugodnih pogojih. Za podrobnosti se z zaupanjem obrnite na tajnika društva.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ŠT. 10 SZZ

Duhovni vodja, Rev. Victor Tomc. Predsednica, Anna Markovich. Pod-Pres, Frances Zagar. Tajnica in Blagajnica, Sophie Magayna, 315 E. 284 St., Willowick, Ohio 44094 Tel. 943-0645. Zapisnikarica, Terezia Ferracioli. Nadzornice Alice Struna Frances Zagar. Seje se bojo vršile tretji nedeljo v mesecu ob 2; uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. Mesce: Jan, Marc, May, June, Sept., Nov., Dec.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SZZ

Duh. vodja Rev. Francis Paik, predsednica Pauline Krall, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Vera Bajec, 19613 Chickasaw Ave. Cleveland, O. 44119, IV 1-7473; blag. Mary Iskra; zapisnikarica Antoinette Zabukovec; nadzornice: Mary Fakult, Frances Plut, Addie Humphreys. Vratarica Marilyn Fitzthum. — Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v SDD na Recher Ave. ob 7:00 zvečer. Poročevalke: Antoinette Zabukovec, Zastopnice Klub društev: Mary Strazisar, Mary Iskra.

PODRUŽNICA ŠT. 25 SZZ

Duhovni vodja: Rev. Edward Pevec. Predsednica: Ann Maver. Podpredsednica: Mary Otoničar. Tajnica in blagajničarka: Roseanne Piorkowski, 1083 E. 64 St., Cleveland, Ohio 44103 Tel. 431-6552. Zapisnikarica: Marie Telic. Nadzornice: Jennie Fenc, Frances Macerol. Rediteljica: Molly Dezellan.

Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu ob 1:30 popoldne. Ašesment se pobira pol ure pred sejo v družabni sobi v auditoriju sv. Vida.

Ašesment se pobira vsakega 25. v mesecu od 5:30 do 7. ure v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 32 SZZ

Duhovni vodja Rev. Francis Paik; predsednica Alma Epiph; podpredsednica Cecilia Znidar; blag. Ann Cooke, taj. Josephine Comen-shek, 924 E. 223 St., 731-8698; zapisnikarica Anna Tekavec. Nadzornice:

Marilyn Freck, Barbara Baron. — Seje tretjo sredo v mesecu v SDD, 20713 Recher Ave. ob 7. uri zvečer, izvzemši jan. feb. julij in avg.

PODRUŽNICA ŠT. 41 SZZ

Predsednica Amelia Oswald, tajnica, blagajničarka Jane Kaplan; zapisnikarica Cecilia Wolf; poročevalka Jane Kaplan, 19309 Preston Rd., Cleveland, Ohio 44128, telefon 475-2644. Nadzornice Justine Girod in Madeline Debevec.

Seje se vrše vsak, tretji torek v jan. v mesecu, mare, maj, sept., nov. in december v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Road. Time 1:00 pop.

PODRUŽNICA ŠT. 47 SZZ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga. predsednica Jennie Gerk; podpreds. Mary Mundson; tajnica in blagajničarka Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., O., tel. 587-4230; za pisnikarica Jennie Praznik, nadzornice: Anne Krescivic, Anna Christofew, zastopnica za vse SND: Anna Krescivic in Jennie Pugely. — Seje so vsak drugi mesec, začeni v januarju, marc, naj, august, oktober, december na 2. nedeljo v mesecu ob 2:00 uri popoldne v SN. Domu, 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

Ameriška Dobrodelna Zveza

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 4 ADZ

Predsed. Frances Okorn, podpredsednica Nettie Malnar, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid, O. 44121, tel. EV 2-5277, blagajničarka Josephine Orazem. Ambrozic, zapisnikarica Frances Novak. Nadzornice: Marie Telic, Frances Kotnik, Frances Macerol. Rediteljica Antonija Mihevc. Mladinske aktivnosti: Nettie Malnar. — Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 v SND na St. Clair Ave. — Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENC

ŠT. 5 ADZ

Predsednik Frank Stefe, podpredsednik Edward Skodlar, tajnik in blagajnik Frances Stefe, 1482 Dille Rd. Zapisnikar Frank A. Turek. Nadzorniki: John Nestor, Frank Shepec in Harold Telich. Društvo zbora je vsako tretjo nedeljo v mesecu marc, juniju, septembru in decembru na domu tajnika, 1482 Dille Rd. ob 10 a.m. Za preiskavo vsi zdravniki, priznani od ADZ.

SLOVENSKI DOM ŠT. 6 ADZ

Predsednik Henry Medved, podpredsednik Anton Yerak, taj. Sylvia Banko, 17301 East Park Dr., 481-7554; blagajničarka Catherine Medved, zapisnikarica Ann Cecelic. Helmsdale Dr. Euclid, 44143, tel. 531-6320. Nadzorni odbor: Edward Nadzor odbor: Jean Fabian, Vivianne Cecelic, Mary Golob. Zdravniki: vsi slovenski. — Seje se vršijo vsak drugi torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave., ob 7:30 uri zvečer.

Novi Dom #7 ADZ

Predsednik Anton Švigelj, podpredsednik Janez Znidarski, tajnik in blagajnik Franc Kovacic, 1072 E. 74 St., Cleveland, O. 44103, telefon 431-7472, zapisnikarica Jennie Lov-mo, nadzorniki: Joseph Gabrič, Mary Zivoder, Gabriel Mazi. Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. dopoldne v starem poslopiju Slovenskega narodnega doma, 6409 St. Clair Avenue. Društvo nudi članom življenjsko in bolniško zavarovanje, pa tudi vse ostale ugodnosti organizacije ADZ.

DRUŠTVO KRAS ŠT. 8 ADZ

Preds. Jožko Jerkič, podpreds. Vida Zak, tajnica Mary Kobal, 19500 Lake Shore Blvd., tel. 531-6681, blag. Sophie Matuch. Zapis. — Jennie Kapel. Nadzorni odbor: Vida Zak, Pauline Skrabec, Joe Ferra. Vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. domu na Holmes Avenue.

CLEVELAND ŠT 9 ADZ

Predsednik Stanley Zihel, podpredsednik John Borsa, tajnik Andrew Champa, 1874 E. 225 St., tel.: 481-6437; blagajnik Robert Menart, zapisnikar Joseph Ponikvar; nadzorni odbor: Frank Ahlin, John Bors, William Hocevar; vodnik mladinskih dejavnosti Mary Zihel, zastopnik za Slov. nar. dom John Bors, za zdravniško preiskavo vsi slovenski zdravniki. — Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ob 10. uri dopoldan v starem poslopiju.

DANICA ŠT. 11 ADZ

Predsed. Rozi Zupancic; podpreds. Frances Kodrich, taj. in ni nekateri drugi nujni ukrepi.

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

Prijatelj's Pharmacy

AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO.

MALI OGLASI

By Owner

E. 140 St. & Lakeshore area. Fully insulated frame with basement and full attic. 2 bedrooms, eat-in kitchen, dining room with cabinets, living room with gas fireplace and cabinets. Call 661-6355 evenings, \$32,000. (131-135)

Quality Painting. Outside and Inside. 881-0524. (135-142)

FOR RENT

4 rooms, bath & garage, preferably an elderly couple. Call after 5 P.M. 431-1979 (135-139)

REPAIRS OF ALL KIND

Interior and Exterior. — Call ROC DUSHAJ at 881-0683 from 9 p.m. to 11 p.m. I talk Croatian and Slovenian. (120-139)

5 rooms and bath for rent, E. 65 St. — 361-2692. (134-138)

3 bedroom aluminum sided home on 5 acres. Beautifully landscaped lot, 1½ bath, 30 ft. garage. (134-136)

Anxious owner has bought, must sell, 3 bedroom brick and aluminum sided home, 2 baths, central air conditioning. LOCATION REALTY CALL 531-8788 (134,135)

Euclid Brick

Custom built 1 owner home. Gourmet 16 x 12 kitchen. Central Air. Spacious living room, all 3 large bedrooms. If you like some of these features, call for appointment. There is much, much more. Priced \$66,900. Located off Beverly Hills. (134-136)

CENTURY 21

Leo E. Baur Realtor 486-1655 (134-136)

V Neff Road okolici

Oddajo duplex s 3 spalnicami, preproge, poročenim odraslim za \$270 mesečno. Kličite 531-0566. (134,135)

BY OWNER

Beautiful brick single, 3 bedrooms, plus sunroom and finished basement. Modern kitchen and bath, 2 car garage. E. 250 St. area; \$40's. Call 481-2433 (day), 531-8041 (eve.). (132-138)

Dohodniško posestvo

Na E. 53. cesti, vse podkleteno, 2 in pol garaži.

Zidane hiše v Euclidu

Zidana kolonialna, 3 spalnice, dvojna garaža, družinska soba.

Zidani bungalovi, 4 spalnice, predeljena klet, dvojna garaža.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. 731-1070

Odprto od 9. do 9. (x)

For Rent

3 unfurnished rooms and bath for adults only. No pets. At E. 71 St. off St. Clair. Call 361-0939 after 4 p.m. 15,18,19,21,22,25,26,28,29, Ok 2,6

Automobile Tires For Sale

Two H-78-14 steelbelved, excellent condition, \$39 each. Call 361-4088, ask for Jim. (x)

Help Wanted

Delavca iščejo

Delavca, ki bi delal na stožičasti stružnici, iščejo. Študentska in potrebna. Lepa prilika za napredovanje. Dobra urna plača, zelo dobre družbene ugodnosti. Za podrobnosti kličite 731-8131. (134-138)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Bil je le umetno pritrjen in je ponoči odpadel. Drugi je kupil kravo, ki je imela umetne roge. Nekdo je opazil, da ima krava napihnjeno vime in da nima prav nič mleka. Paziti sva morala, da se tudi nama ne pripeti kaj takega.

Zaradi umetnega repa si Matija ni delal skrbi. Dejal je, da bo vsa krava, ki se nama bo zdela primerna, močno potegnil za rep. Če bo umeten, se bo gotovo moral odtrgati. Tudi glede vimena bi si znal pomagati. V ta namen si je ožkrbel debelo in dolgo iglo.

Na ta način bi bilo res lahko ugotoviti, če je rep ponarejen; prav tako glede vimena. Nevarnost je bila v tem, da bi lahko dobil brco v trebuh ali v glavo, če bi bil rep pristen. Ali bi se ne zgodilo isto, če bi hotel z iglo preskusiti vime?

Misel na brco je pomirila Matijevo domišljijo in zopet sva bila prepuščena negotovosti. Kako strašno bi bilo, če bi privedla materi Barberin kravo, ki ne bi imela mleka ali ki bi bila brez rogov.

Nekdo je pripovedoval, da je nek živinozdravnik odkril podobno sleparijo, zaradi katere je bil trgovec strogo kaznovan. Zdelo se nama je torej najbolj pametno, da bi naprosila kakega živinozdravnika, da bi nama pomagal pri kupčiji. Res ga bova morala plačati, a bila bi vsaj brez skrbi, da naju ne opeharijo.

Izmed vseh načrtov se nama je ta zdel najpametnejši. Oprijela sva se ga torej in nekoliko bolj pomirjena nadaljevala pot.

Razdalja med mestom Mont-Dore in Usselom ni velika. V dveh dneh sva dospela na cilj in še celo zelo zgodaj.

Bil sem že skoraj doma. Tukaj sem prvič nastopil v igri 'Služabnik gospoda Srčka'. Tukaj mi je tudi kupil Vitalis čevlje, moje prve podkovane čevlje, ki so me tako osrečili.

Ubogi Srček! Ni ga bilo več z njegovo lepo rdečo generalsko uniformo. Tudi Zerbina in Sladke ni bilo več.

Ubogi Vitalis! Izgubil sem ga za vedno. Nikdar več ga ne bom videl korakati ob zvokih piščalke z dvignjeno glavo, z izbočenimi prsi in z odločnim korakom.

Šest nas je bilo, zdaj pa sva ostala samo še dva: Kapi in jaz. Ta misel me je razžalostila ob prihodu v Ussel. Kljub vsemu sem si predstavljal, da bom zdaj pa zdaj zagledal Vitalisov koničast klobuk na koncu kake ulice in da bom kakor že tolikokrat prej zaslišal njegov glas: "Naprej!"

"Ob pogledu na trgovino, kjer me je Vitalis oblekel, so se te žalostne misli razpršile. Bila je še vedno taka kakor takrat, ko sem prvič prestopil njen prag. Ob vratih je visela še vedno ista obleka z našitki, ki sem jo takrat tako občudoval. V izloži pa so bile še iste stare puške in svečke.

Hotel sem Matiju pokazati kraj, kjer sem prvič nastopil kot sluga generala Srčka in sem bil bolj neumen kakor žival. Tudi Kapi je kraj takoj spoznal in je začel mahati z repom.

Ko sva odločila nahrbtnike in glasbila v gostilni, kjer sva pred leti prenočila z Vitalisom, sva se odpravila na pot, da poiščeva živinozdravnika.

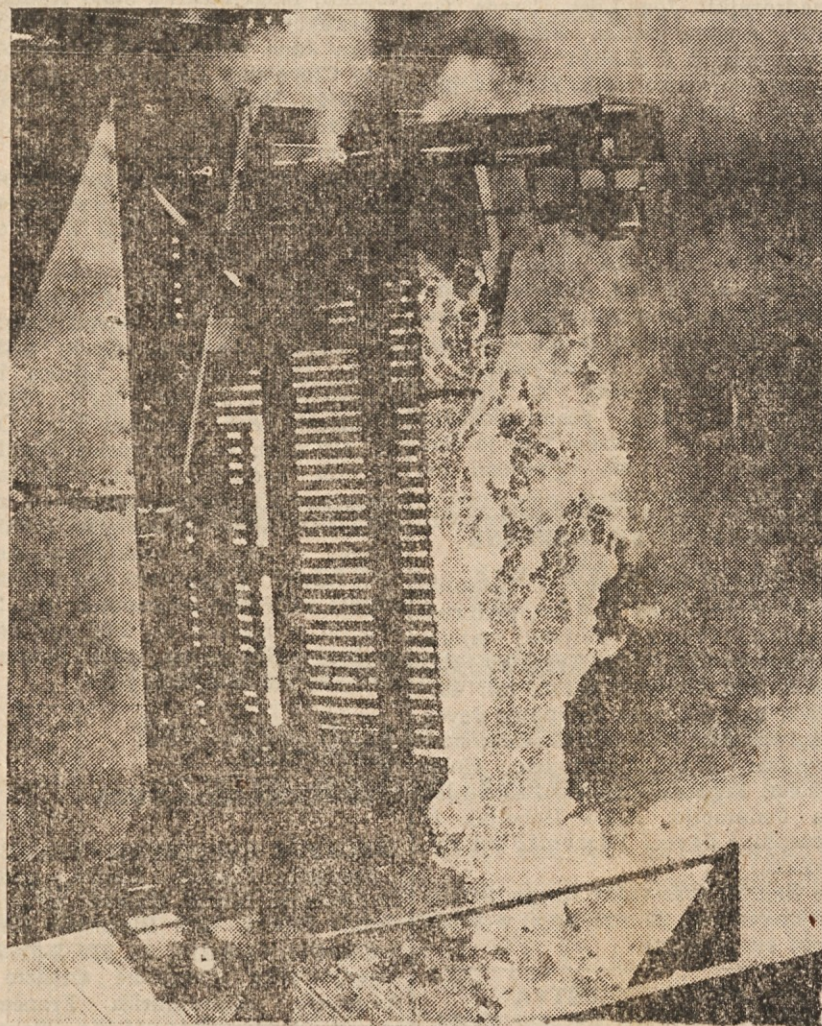
Ko je ta zvedel za najine želje, se nama je začel smejati in dejal:

"Tukaj ne bosta dobila izučnih krav."

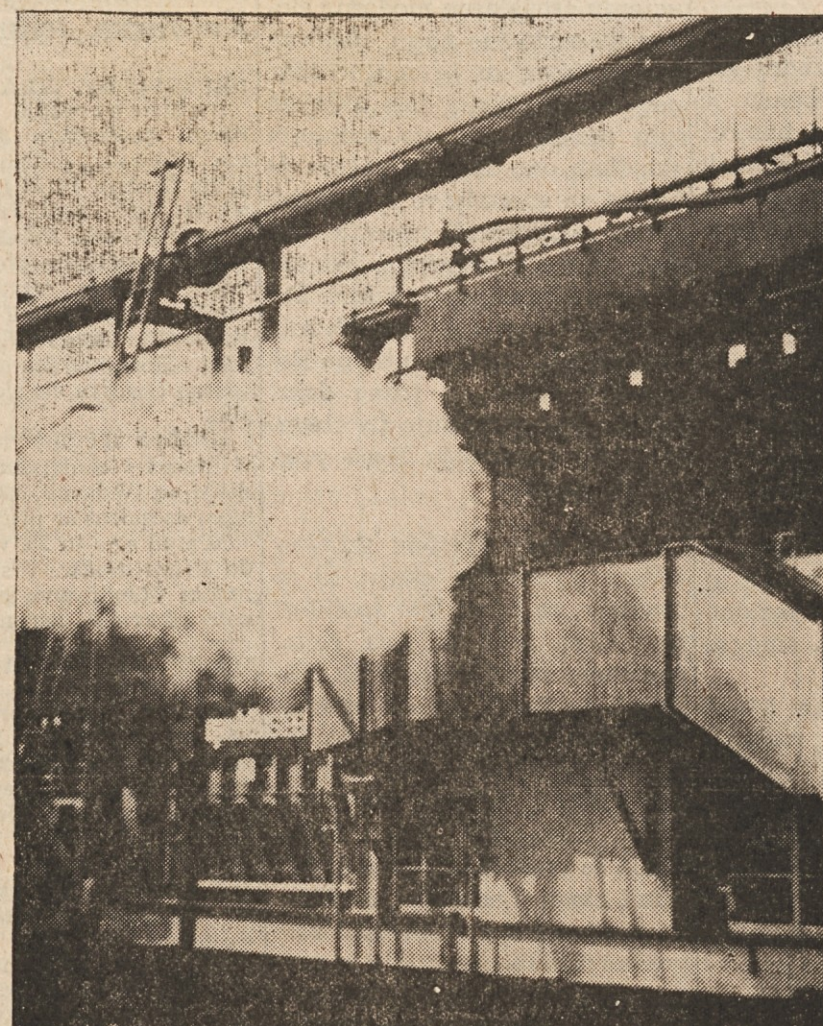
"Saj ne iščeva krave, ki bi znala plesati, ampak tako, ki bi imela mnogo mleka."

"In ki bi ne imela ponarejenega repa," je pristavil Matija, ki ga je kar naprej mučila misel na kravo s ponarejenim repom.

"Prosi vas, da bi nama pomagali pri nakupu krave, da bi naju prekupčevalci ne opeharili."



Koks potiskajo v odprt gasilni voz

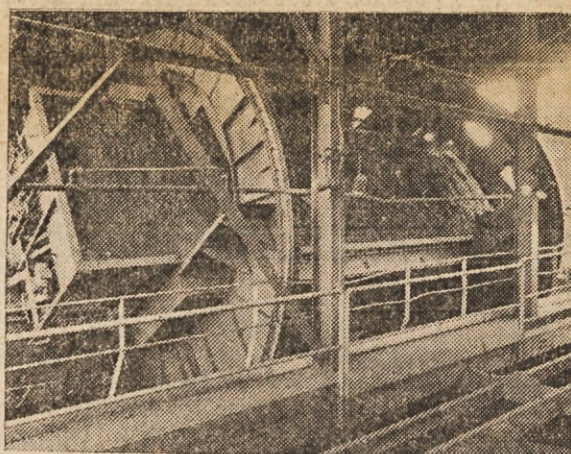


Para in čist plin prihajata iz našega novega zaprtega gasilnega voza.

Mi spreminjamo dim v paro

Koks igra bistveno vlogo pri izdelovanju jekla.

Pridobivajo ga z gretjem premoga v zrakotesnih koksovih pečeh in nato s porivanjem koksa v gasilne vozove za hlajenje in prevoz.



Premog na poti v koksarno.

Običajni način potiskanja ognjeno-rdečega koksa v gasilne vozove izpušča dim v zrak.

Sedaj je boljši način.

Republic Steel začneja uporabljati nov zapleten sistem, ki je bil prirejen za naš obrat. Zamišljen je bil tako, da bi rešil težko nadziranje dima in plinov tekom potiskanja in prevoza vročega koksa.

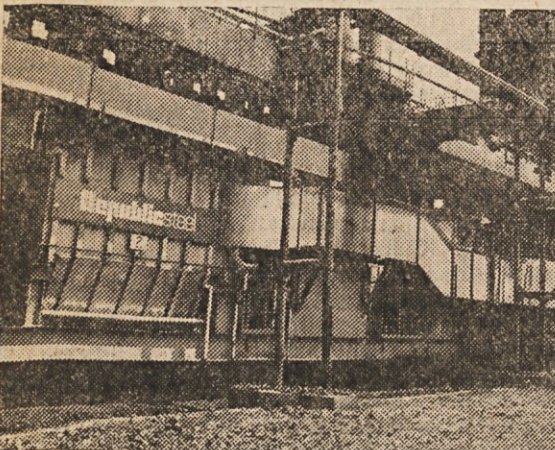
Ta sistem bo rešil eno izmed najhujših vprašanj z uporabo treh ločenih, vendar med seboj povezanih

delov. Pokritega vodiča koksa. Pokritega gasilnega voza in samopogonskega čistilnega voza.

Takole deluje.

Najprej je teleskopski del pokritega koksovega vodiča spušen v položaj nad gasilni voz. Nato je preostali odprt prostor pokrit s premičnimi pokrovi iz nerjavečega jekla.

Tekom potiskanja, 10 ton koksa je potisnjenega iz peči skozi koksov vodič in v zaprti gasilni voz.

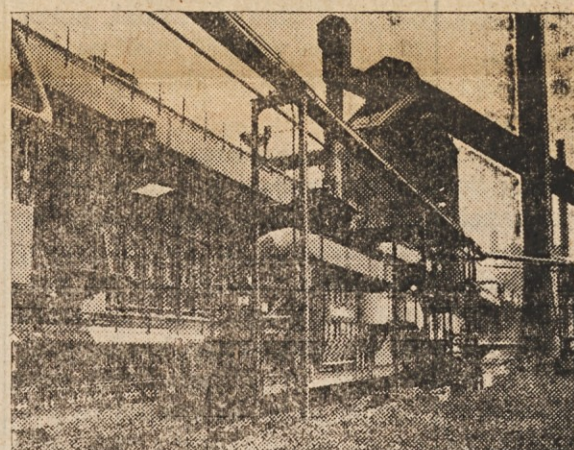


Prvi od več milijonov dolarjev vrednih gasilnih voz.

Dim in umazani plini odhajajo skozi mokro plinsko ščet, nameščeno v vozu za čiščenje plina, kjer so posebne snovi odstranjene.

Več na poti.

Republic Steel novi gasilni voz na mestu in nadzorni sistem za plinske izpuhe je bil zamišljen za učinkovito nadziranje izpuhov.



Št. 1 Koksarna Republic Steel v Clevelandskem okrožju.

Naš gasilni voz je stal 7 milijonov dolarjev. Skoraj toliko kot novih 143 "boljših busov" RTA.

En voz je že v obratu. Več jih je naročenih. Mi nameravamo rabiti to novo tehnologijo v vseh koksarnah Clevelanda v bližnji bodočnosti.

Naravno je to za nas pomemben korak. To je še en način Republic, ki naj Cleveland izboljša za nas vse.

Republicsteel

KOLEDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

23. — Žetvena večerja s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
24. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. - priredi Vinsko trgatve v parku s kosilom in plesom. (Maše ta dan v Parku ne bo.)
7. — Klub newburških upokojencev priredi večerjo s ple-

som v Slovenskem narodnem domu na E. 80 cesti.

7. — Pevski zbor "Fantje na vasi" poda koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7. zvečer. Po koncertu domača zabava s plesom. Igral bo Alpski sekstet.
14. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju pri Sv. Vidu.
15. — Občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu.
21. — DSPB Tabor — Cleveland

priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

22. — Podružnica SZZ št. 25 bo obhajala 50-letnico obstoja v avditoriju sv. Vida.
22. — Občni zbor Slovenske pristave.

28. — Slovanski večer na Cleveland State University v počastitev sen. Frank J. Lauscheta.
29. — Roditeljski sestanek staršev učencev Slovenske šole pri Sv. Vidu. Začetek ob šestih zvečer.

NOVEMBER

4. — Štajerski klub priredi MARTINOVANJE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo "Veseli Slovenci".
5. — Proslava 60-letnice progla-sitve neodvisnosti 29. oktobra 1918 v farni dvorani pri Sv.

Vidu. Začetek ob 3. uri popoldne.

11. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

12. — Slomškov krožek priredi vsakoletno Slomškovo kosilo v farnem avditoriju pri Sv. Vidu.

19. — Fara Marije Vnebovzete obhaja ZAHVALNI DAN od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (stari cerkvi) na Holmes Avenue.

26. — Pevski zbor Dawn SZZ poda svoj letni koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob štirih popoldne.

DECEMBER

3. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani MI-KLAVZEVANJE.

"GOLDEN AGERS" POZOR!

10% popustne izkaznice na razpolago

pri ANZLOVARJU!

Upokojenci, sedaj lahko dobite vašo izkaznico,

s katero boste dobili 10% popusta pri nakupih vsega v Anzlovar's Dept. Store.

4. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.
10. — Glasbena Matica priredi božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair

Avenue.

FEBRUAR 1979

18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi svoje vsakoletno kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.